

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Instrukcja sporządzania Studium Wykonalności - Biznes Planu Projektu ubiegającego się o dofinansowanie ze środków NFOŚiGW w ramach programu priorytetowego Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej.

I. Informacje ogólne

1. Studium Wykonalności - Biznes Plan stanowi rozszerzenie i uzupełnienie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie Projektu, które wypełniane są w Generatorze wniosków o dofinansowanie (zwanym dalej „GWD”).
2. Studium Wykonalności - Biznes Plan powinien zawierać szczegółowe omówienie całokształtu działań związanych z podjęciem i realizacją Projektu, z którym związana jest propozycja objęcia udziałów/akcji przez NFOŚiGW.
3. Studium Wykonalności – Biznes Plan składa się z trzech części:
 - a) Studium Wykonalności – Biznes Plan: część opisowa (zwana dalej „SW”);
 - b) Studium Wykonalności – Biznes Plan: część obliczeniowa (zwana dalej „Model Finansowy”);
 - c) Studium Wykonalności – Biznes Plan: załączniki.
4. W GWD wszystkie części Studium Wykonalności – Biznes Planu, o których mowa w pkt. 3 powyżej stanowią osobne załączniki.
5. Część opisowa Studium Wykonalności – Biznes Planu, o której mowa w pkt. 3 lit. a) powyżej, przesyłana jest NFOŚiGW w wersji elektronicznej przy użyciu GWD w formie dokumentu tekstowego (przykładowe formaty: xxx.pdf, xxx.doc, xxx.docx, itp.). Szczegółowe informacje w tym zakresie zawarte są w dalszej części niniejszej instrukcji (patrz cz. II).
6. Część obliczeniowa Studium Wykonalności – Biznes Planu, o której mowa w pkt. 3 lit. b) powyżej, przesyłana jest do NFOŚiGW w wersji elektronicznej przy użyciu GWD w formie aktywnego Modelu Finansowego (arkusz kalkulacyjny, przykładowe formaty: xxx.xls, xxx.xlsx, itp.). Szczegółowe informacje w tym zakresie zawarte są w dalszej części niniejszej instrukcji (patrz cz. III).

II. Studium Wykonalności – Biznes Plan: część opisowa

1. Część opisowa Studium Wykonalności – Biznes Planu sporządzana jest w postaci odrębnego dokumentu.
2. Zakres części opisowej:

1. Informacje o Wnioskodawcy.
1.1. Forma prawna i obecna struktura własnościowa.
1.2. Misja i cele działalności.
1.3. Opis grupy kapitałowej, do której należy Wnioskodawca.
1.4. Przedmiot działalności.
1.5. Historia.
1.6. Doświadczenie Wnioskodawcy w realizacji innych projektów.

1.7. Plany na przyszłość.
2. Opis Projektu i produktu.
2.1. Opis oferowanych produktów. 2.2. Unikalne cechy i przewagi konkurencyjne. 2.3. Cykl życia produktu, w tym rozwój, wdrożenie, skalowalność. 2.4. Możliwości rozwoju i innowacji. 2.5. Cel, opis i zakres rzeczowy Projektu. 2.6. Analiza techniczna i technologiczna.
3. Analiza rynku.
3.1. Założenia makroekonomiczne i specyficzne dla Projektu. 3.2. Segmentacja klientów i ich potrzeby. 3.3. Wielkość i perspektywy wzrostu rynku. 3.4. Kluczowi konkurenci. 3.5. Przewaga konkurencyjna Wnioskodawcy na tle konkurencji. 3.6. Unikalne cechy i przewagi konkurencyjne. 3.7. Cykl życia produktu, w tym rozwój, wdrożenie, skalowalność. 3.8. Możliwości rozwoju i innowacji. 3.9. Cel, opis i zakres rzeczowy Projektu. 3.10. Analiza techniczna i technologiczna.
4. Strategia marketingowa i sprzedaży.
4.1. Sposoby dotarcia do klientów. 4.2. Polityka cenowa i dystrybucja. 4.3. Kanały sprzedaży. 4.4. Marketing.
5. Plan wdrożenia Projektu.
5.1. Struktura organizacyjna Wnioskodawcy. 5.2. Proces produkcji. 5.3. Zasoby (nieruchomości, maszyny i urządzenia, pracownicy, technologie , dostawcy. 5.4. Harmonogram realizacji Projektu/kluczowych działań. 5.5. Niezbędne działania korporacyjne i administracyjne. 5.6. Przygotowanie do realizacji Projektu (stan wynikający z uzyskanych decyzji/pozwoleń). 5.7. Harmonogram rzeczowo-finansowy Projektu. 5.8. Kontrola realizacji Projektu.
6. Finansowanie Projektu.
6.1. Planowane koszty całkowite Projektu.
6.1.1. Koszty kwalifikowane. 6.1.2. Koszty niekwalifikowane, w tym podatek VAT. 6.1.3. Podatek VAT.

6.1.4. Pozostałe obciążenia podatkowe.
6.2. Planowane źródła finansowania Projektu ¹ .
6.2.1. Środki własne, w tym:
a) środki własne w dyspozycji Wnioskodawcy; b) środki własne z planowanych podwyższeń kapitału przez dotychczasowych/ pozostałych (z wył. NFOŚiGW) wspólników/akcjonariuszy.
6.2.2. Środki NFOŚiGW – warunki objęcia udziałów/akcji w podwyższonym kapitale zakładowym proponowane przez Wnioskodawcę, w tym m.in.:
a) liczba i cena (nominalna/nabycia) proponowanych do objęcia przez NFOŚiGW udziałów/akcji, data(y) ich objęcia (transze); b) okres zaangażowania kapitałowego.
6.2.3. Zewnętrzne źródła finansowania obcego – warunki finansowe, w tym typ, okres wypłat i spłat, karencja, oprocentowanie, forma zabezpieczenia spłaty, promesy itp.
7. Analiza finansowa ² .
7.1. Analiza bieżącej sytuacji finansowej Wnioskodawcy na podstawie zatwierdzonych sprawozdań finansowych za 3 ostatnie lata obrachunkowe przed złożeniem wniosku, z informacją dodatkową i notami, natomiast w przypadku podmiotów z krótszą historią - za okres od założenia podmiotu. W przypadku sprawozdań finansowych, które podlegają obowiązkowemu badaniu - analiza na podstawie danych zaudytowanych. 7.2. Założenia i metodyka analizy finansowej. 7.3. Analiza popytu/podaży. 7.4. Analiza zapotrzebowania na kapitał obrotowy Wnioskodawcy. 7.5. Prognoza rachunku zysków i strat. 7.6. Prognoza bilansu. 7.7. Prognoza rachunku przepływów pieniężnych. 7.8. Analiza wskaźników efektywności finansowej Projektu (zgodnie ze specyfiką branży np. próg rentowności, dług netto/EBITDA, DSCR, dźwignia finansowa, pre-tax/post-tax IRR Projektu/kapitału własnego, NPV). 7.9. Ocena wykonalności i trwałości finansowej ³ . 7.10. Ocena wyników analizy finansowej i analizy wskaźnikowej (wskaźniki wybrane zgodnie ze specyfiką branży, rodzajem prowadzonej sprawozdawczości finansowej wskaźniki obrazujące bieżącą i prognozowaną sytuację finansową Wnioskodawcy).

¹ Zgodnie z zakładką „Źródła finansowania przedsięwzięcia” z Wniosku o dofinansowanie wypełnianego w GWD.

² Dane do analizy powinny być spójne z zakładką „Dane finansowe Wnioskodawcy i projektu” z Wniosku o dofinansowanie wypełnianego w GWD.

³ Wykonalność i trwałość finansową należy rozpatrywać w odniesieniu do Wnioskodawcy z uwzględnieniem realizowanego projektu.

8. Ocena ryzyka.
8.1. Główne zagrożenia rynkowe, organizacyjno – prawne, finansowe. 8.2. Pozostałe kategorie ryzyk specyficznych dla Projektu np. technologiczne, płynnościowe, regulacyjne itp. 8.3. Macierz ryzyka. 8.4. Zarządzanie ryzykiem. Planowane metody monitorowania i mitygacji ryzyk.
9. Załączniki.
9.1. Test prywatnego inwestora. 9.2. Dodatkowe analizy rynku. 9.3. Analizy zewnętrzne np. weryfikacje założeń Modelu Finansowego. 9.4. Umowy, promesy, certyfikaty, pozwolenia itp. 9.5. Inne przydatne dla oceny wniosku o dofinansowanie – wg decyzji Wnioskodawcy.

3. Wnioskodawca może załączyć do Studium Wykonalności - Biznes planu inne, dodatkowe informacje/dokumenty niezbędne w procesie oceny wniosku o dofinansowanie.

III. Studium Wykonalności – Biznes Plan: część obliczeniowa (Model Finansowy)

1. Model Finansowy powinien być przygotowany w sposób odpowiadający zakładanemu przez Wnioskodawcę wejściu kapitałowemu NFOŚiGW i jednocześnie tak szczegółowy, aby umożliwić NFOŚiGW rozpoznanie kluczowych zmiennych wpływających na jego racjonalność oraz możliwość identyfikacji ryzyk.
2. Model Finansowy będzie podlegał weryfikacji w trakcie oceny wniosku o dofinansowanie.
3. Część obliczeniowa powinna zostać sporządzana w formie aktywnego Modelu Finansowego, w arkuszu kalkulacyjnym (przykładowe formaty plików: xxx.xls, xxx.xlsx, itp.), posiadającym odrębnie ujęte założenia, obliczenia i wyniki.
4. Poszczególne arkusze (zakładki) skoroszytu stanowiącego Model Finansowy powinny być powiązane ze sobą aktywnymi formułami, tak aby można było prześledzić poprawność przeprowadzonych obliczeń.
5. Budowa i funkcjonalność Modelu Finansowego powinna zapewnić spójność i ciągłość prognoz finansowych.
6. Skoroszyt jak i jego elementy nie powinien być chronione, ani posiadać ukrytych arkuszy.
7. Model Finansowy musi zawierać przepływy FCFF/FCFE, a także wyliczenie wskaźników (np. NPV, IRR, PI, PB, DPP, MIRR, B/C) oraz analizę wrażliwości i scenariuszową.

IV. Dodatkowe objaśnienia do sporządzenia Studium Wykonalności – Biznes Planu

1. Przedstawiony w Studium Wykonalności – Biznes Planie zakres części opisowej może być rozszerzany przez Wnioskodawcę odpowiednio do charakteru i/lub struktury techniczno-technologicznej i/lub struktury prawno-finansowej Projektu.
2. Analiza popytu/podaży powinna zostać sporządzona w oparciu o ocenę rynku Wnioskodawcy, popartą analizami podmiotów zewnętrznych.

3. Założenia do analizy finansowej:

- a) poszczególne elementy analizy finansowej powinny posiadać realne i uzasadnione założenia, z przywołaniem źródeł danych i/lub opisem metodologii ich sporządzenia;
- b) analiza finansowa może być sporządzona w cenach zmiennych (uwzględniających zmianę czynników makroekonomicznych) lub w cenach stałych;
- c) okres prognoz finansowych powinien być przygotowany w układzie kwartalnym do 31.12. 2030 r., a następnie w układzie rocznym i obejmować okres o 1 rok dłuższy niż koniec okresu zaangażowania kapitałowego NFOŚiGW;
- d) zaleca się stosowanie stopy dyskontowej równej WACC wraz z uzasadnieniem i podaniem metodyki jej obliczenia;
- e) zagadnienia podatkowe powinny zostać ujęte w oparciu o obowiązujące przepisy prawa;
- f) rachunek przepływów pieniężnych powinien zostać sporządzony za okres 3 lat wstecz oraz na okres prognoz finansowych bez względu na sposób prowadzenia księgowości Wnioskodawcy i obowiązek jego sporządzenia wynikający z przepisów obowiązującego prawa;
- g) założenia makroekonomiczne powinny zostać ujęte i przedstawione w zakresie adekwatnym dla charakteru Projektu oraz jego źródeł i sposobu finansowania, z podaniem źródeł pochodzenia danych. Zaleca się stosowanie wskaźników makroekonomicznych publikowanych w dokumencie pn. „*Warianty rozwoju gospodarczego Polski*”. W przypadku wykorzystania innych wartości wskaźników makroekonomicznych należy przedstawić uzasadnienie oraz źródło tych danych ze wskazaniem aktywnego linku.

4. Źródła finansowania Projektu i ich wykorzystanie.

Wnioskodawca powinien przedstawić planowane źródła finansowania Projektu w podziale na środki własne, środki pochodzące z objęcia udziałów/akcji przez NFOŚiGW, środki własne, które pochodzić będą z emisji udziałów/akcji objętych przez innych współników/ akcjonariuszy niż NFOŚiGW, oraz zewnętrzne źródła finansowania obcego, przy czym każde z ww. źródeł powinno być szczegółowo opisane wraz z podaniem warunków na jakich finansowanie zostało/zostanie pozyskane (okres finansowania, karencja, oprocentowanie, zabezpieczenia, promesy, uchwały, itp.).

W przypadku środków własnych należy wskazać źródło ich pochodzenia (przykładowo: bieżąca działalność gospodarcza, lokaty terminowe, rachunki bankowe/inwestycyjne, nowa emisja udziałów/akcji, itp.).

W przypadku planowanego dokapitalizowania należy wskazać kwotę, termin, podmiot obejmujący udziały/akcje oraz udokumentować, że wskazany podmiot (inwestor) dysponuje środkami na dokonanie dokapitalizowania oraz przedstawić odpowiednie uchwały właściwych organów wnioskodawcy/inwestora (jeżeli dotyczy). Wskazanym źródłom finansowania powinno odpowiadać ich wykorzystanie, które również należy przedstawić.

5. Warunki finansowania z podwyższenia kapitału zakładowego Wnioskodawcy ze środków NFOŚiGW.

Wnioskodawca powinien przedstawić propozycję objęcia nowych udziałów/akcji przez NFOŚiGW, w tym planowane transze (jeśli dotyczy) i datę objęcia, wartość dofinansowania,

liczbę proponowanych do objęcia udziałów/akcji, wartość nominalną 1 udziału/akcji, proponowaną cenę nabycia 1 udziału/akcji.

Dodatkowo Wnioskodawca powinien przedstawić uzupełniające warunki, które będą częścią wstępnej oferty nabycia udziałów/akcji, w tym:

- a) okres zaangażowania kapitałowego;
- b) zmiany w ładzie korporacyjnym;
- c) klauzule inwestycyjne;
- d) oświadczenia i zapewnienia;
- e) warunki zawieszające;
- f) proponowane warunki wyjścia NFOŚiGW z inwestycji kapitałowej.

6. Wnioskodawca powinien przedstawić, jeśli dotyczy, propozycję warunków dofinansowania w postaci zewnętrznych źródeł finansowania obcego (np. pożyczka, kredyt bankowy), tj. dla każdego z takich źródeł, oprocentowanie (rynkowe/preferencyjne, stopa referencyjna, marża, dodatkowe opłaty z uruchomienie finansowania), okres wypłat i spłat, karencja oraz zabezpieczenia zwrotu/spłaty, przy czym w przypadku pożyczek (tzw. podporządkowanych, właścicielskich od wspólnika/akcjonariusza, inwestora, czy od podmiotu powiązanego) należy przedstawić także sytuację finansową podmiotu udzielającego pożyczki potwierdzającą możliwość dysponowania odpowiednimi środkami finansowymi (nie dotyczy instytucji finansowych jak np.: bank lub WFOŚiGW).

7. Test prywatnego inwestora

W celu sprawdzenia czy proponowane NFOŚiGW zaangażowanie kapitałowe odbywać się będzie na zasadach rynkowych Wnioskodawca powinien przeprowadzić test prywatnego inwestora (część obliczeniową oraz opisową), z którego powinno wynikać, czy w podobnej sytuacji racjonalny prywatny inwestor podjąłby taką samą decyzję inwestycyjną na warunkach rynkowych.

Bazą dla testu prywatnego inwestora powinny być prognozy przepływów pieniężnych przygotowane w oparciu o racjonalne założenia opisane w Studium Wykonalności – Biznes Planie.

Test prywatnego inwestora powinien być sporządzony zgodnie ze standardami przyjętymi dla tego typu opracowań z uwzględnieniem specyfiki uregulowań prawnych wraz z rekomendacją dla inwestora.

Test prywatnego inwestora będzie podlegać ocenie i może, w szczególności założenia stanowiące jego podstawę, podlegać zmianom wynikającym z prowadzonych analiz wniosku o dofinansowanie.

Uwaga. Wnioski o dofinansowanie z negatywnym wynikiem testu prywatnego inwestora będą odrzucane bez ich oceny.

8. Pozostałe zalecenia.

Przy sporządzaniu prognoz finansowych Wnioskodawca powinien uwzględnić wpływ realizowanego Projektu na prognozowaną sytuację finansową (przychody i koszty Projektu, sposób i źródła finansowania, koszty eksploatacji, koszty obsługi zadłużenia zaciągniętego na realizację Projektu, środki pozostałe do dyspozycji Wnioskodawcy (np. na dywidendy lub wykup udziałów/akcji od NFOŚiGW), itp.).

W związku z powyższym, oczekuje się, że:

- a) przygotowywane przez Wnioskodawcę prognozy finansowe będą opracowane w sposób racjonalny, szczegółowy i uzasadniony, na podstawie realnych, opisanych we Wniosku o dofinansowanie/Studium Wykonalności - Biznes Planie założeń;
- b) prognozy finansowe będą uwzględniać planowane daty i kwoty wynikające z planowanych podwyższeń kapitału Wnioskodawcy;
- c) prognozy finansowe będą uwzględniać warunki finansowania obcego wynikające z umów tego finansowania, promes lub innych dokumentów/informacji uprawdopodobniających pozyskanie takiego finansowania.

9. Wykonalność i trwałość finansowa.

Wnioskodawca powinien dokonać analizy i podsumowania wykonalności finansowej Projektu, przy czym wykonalność finansowa oznacza, że Wnioskodawca będzie dysponował środkami pieniężnymi wystarczającymi do realizacji/wdrożenia Projektu, natomiast trwałość finansowa oznacza, że Wnioskodawca będzie dysponował środkami pieniężnymi do późniejszego zarządzania aktywami i ich eksploatacji.

Analiza wykonalności i trwałości finansowej Projektu powinna być przeprowadzona w oparciu o rachunek przepływów pieniężnych, z którego powinno wynikać, że Wnioskodawca ma dodatnie roczne saldo przepływów pieniężnych na koniec każdego roku prognozy.

10. Analiza ryzyka.

Analiza ryzyka powinna być wykonana z uwzględnieniem poniższych obszarów ryzyka:

- a) ryzyko finansowe, w tym ryzyko wykonalności i trwałości finansowej, utraty płynności finansowej, itp.,
- b) ryzyko prawne, w tym ryzyko związane z ochroną własności intelektualnej;
- c) ryzyko związane z realizacją planowanego Projektu;
- d) ryzyko operacyjne, w tym: posiadanie praw do kluczowych patentów lub technologii, posiadanie niezbędnej dokumentacji technicznej i decyzji administracyjnych, prawidłowość i stabilność struktury instytucjonalnej, upowszechnienia się nowego produktu/towaru na rynku, itp.;
- e) ryzyko środowiskowe;
- f) inne ryzyka zdefiniowane przez Wnioskodawcę.

Analiza ryzyka powinna posiadać charakter jakościowy i wskazywać okoliczności, które mogą spowodować wystąpienie określonej, niekorzystnej sytuacji. Należy przedstawić macierz ryzyka z uzasadnieniem zastosowanej metodologii i wskazaniem jej źródła. Macierz powinna oceniać prawdopodobieństwo faktycznego wystąpienia danego ryzyka poprzez przypisanie do niego jednej z trzech kategorii prawdopodobieństwa (niskiego, średniego i wysokiego) oraz skalę następstw (niskie, średnie i wysokie) wraz ze wskazaniem działań, które podejmie Wnioskodawca w celu przeciwdziałania i minimalizacji ewentualnych skutków wystąpienia danego ryzyka.

11. Analiza alternatywnych rozwiązań (analiza opcji) (jeżeli dotyczy).

Sporządzenie analizy opcji uzależnione jest od charakteru realizowanego Projektu.

W ramach analizy opcji należy uzasadnić wybór najbardziej opłacalnego rozwiązania technicznego i zakresu inwestycji. Spośród rozwiązań technicznych (technologia, rozmieszczenia przestrzenne, itp.) umożliwiających osiągnięcie celów założonych przy

formułowaniu zakresu niezbędnych inwestycji należy w drodze analizy opcji, z wykorzystaniem metod ekonomicznych (m.in. analizy efektywności kosztowej) wskazać rozwiązania najefektywniejsze ekonomicznie.

Wnioskodawca może przedstawić analizę efektywności kosztowej analizowanych opcji, przy wykorzystaniu analizy efektywności kosztowej opartej na metodyce DGC⁴.

⁴ *Dynamic Generation Cost (DGC)* – Metodyka analizy efektywności kosztowej w oparciu o wskaźnik dynamicznego kosztu jednostkowego.